

Deluppföljning Avfallsplan för Stockholm 2021–2024, fokus SVOAs åtgärder

© Stockholm Vatten och Avfall AB 2022

Författare: Maria Arveström, maria.arvestrom@svoa.se

Kontaktuppgifter: Stockholm Vatten och Avfall AB, 106 36 Stockholm

Telefon: 08-522 120 00

Webb: www.svoa.se

Innehållsförteckning

1. Inledning _____	3
2. Metod för uppföljning _____	3
3. Översiktlig status 2022 för de delmål som har följts upp _____	5
4. Redovisning av uppföljning av mål och delmål _____	6
Mål 1. Avfall från boende och verksamma i staden ska minska och det som ändå uppkommer ska tas om hand resurseffektivt.....	6
Mål 3. Avfallshanteringen ska anpassas till människan.....	19
Mål 4. Avfallshanteringen ska vara en självklar del i stadens fysiska planering.....	23

1. Inledning

Stockholm Vatten och Avfall har sedan 2014 det övergripande ansvaret för uppföljning av Stockholms stads avfallsplan. Avfallsplanen utgör ett av stadens strategidokument för avfallshanteringen och är antagen av kommunfullmäktige. Enligt miljöbalken ska varje kommun ha en avfallsplan.

Stockholms Avfallsplan 2021–2024 innehåller fyra huvudmål som riktar sig till alla som bor och verkar i staden. Varje huvudmål är uppdelat i ett antal delmål och till varje delmål finns åtgärder kopplade.

Under innevarande planperiod följs delmål upp årligen med start 2022.

Övergripande uppföljning av hela avfallsplanen utgör grund för kommande revisioner av denna och är planerad till 2023/2024 avseende perioden 2021–2023. För 2022 görs en deluppföljning begränsad till de åtgärder och mål som berör Stockholm Vatten och Avfall.

2. Metod för uppföljning

Uppföljningen har gjorts för de mål, delmål och åtgärder som i planen avser dels Stockholm Vatten och Avfalls ansvar för kommunalt avfall, dels sådant som åvilar bolaget som en kommunal verksamhet. Mål 2 som berör nedskräpning ingår därför inte i uppföljningen. Delmål *1.9 Minst 80 procent av fosfor i avloppsslam ska tas till vara och återföras som växtnäring till åkermark* avser Stockholm Vatten och Avfalls ansvar som kommunal VA-aktör och har inkluderats i uppföljningen.

Samtliga åtgärder som ligger under Stockholm Vatten och Avfalls ansvar har gått igenom av berörda enheter inom bolaget. Uppgifter över vad som är genomfört, påbörjat eller inplanerat, från antagande av avfallsplanen i april 2021 till och med mars 2022, har tagits fram. Flera enheter inom Stockholm Vatten och Avfall har bidragit till arbetet.

Åtgärdernas status har kategoriserats enligt Tabell 1.

Tabell 1. Förklaring av hur åtgärderna har bedömts

Status åtgärd	Förklaring
Genomförd	Åtgärden är genomförd och avslutad
Delvis genomförd/påbörjad	Genomförande av åtgärden har påbörjats under planperioden
Pågår	Åtgärd som är av löpande karaktär. Innefattar åtgärder som i de flesta fall pågick före planperiodens start, och som troligtvis kommer att fortsätta även efter planperioden
Ska genomföras + årtal	Åtgärden är planerad, men genomförande är inte påbörjat
Ej påbörjad	Tidpunkt för genomförande är inte bestämd
Ej aktuell/har utgått	Åtgärden har sedan avfallsplanen antogs bedömts som inaktuell att genomföra

För nyckeltal har åren 2011, 2014 och 2019 valts för uppföljning för att visa trender över tid, i den mån det finns tillgängliga data. Data för vissa nyckeltal, exempelvis från plockanalyser¹, har används för de år där det finns tillgängliga data. Plockanalyser har hittills inte utförts under innevarande planperiod, men är inplanerade under hösten 2022 och 2024. Data har hämtats från Avfall Web, plockanalyser samt intern statistik från Stockholm Vatten och Avfall. Var statistiken kommer ifrån anges för respektive nyckeltal.

Som en del i tidigare gjorda uppföljningar av stadens avfallsplaner har resultat från Stockholm Vatten och Avfalls brukarundersökningar använts. Någon brukarundersökning har dock inte utförts hittills under innevarande planperiod varför inga sådana data har ingått i denna uppföljning.

Brukarundersökning riktad till hushåll är inplanerat under 2022 och 2024, och för fastighetsägare och bostadsrättsföreningar under senare delen av 2022.

En sammanvägning av nuvarande status för åtgärder samt nyckeltal har gjorts för respektive delmål. Varje delmål har därefter bedömts utifrån en tregradig skala (se Tabell 2) för att ge en enkel och tydlig bild av hur förutsättningarna för att nå delmålen ser ut.

Tabell 2. Bedömningsgrunder för deluppföljning inom bolaget i tidigt skede av genomförandeperioden

Symbol	Förutsättning för måluppfyllelse	Bedömningsgrunder
	JA Delmålet har goda förutsättningar att uppnås	Utvärderingsparametrar och eventuella nyckeltal visar att utvecklingen går åt rätt håll Åtgärder är till övervägande del påbörjade eller detaljplanerade
	DELVIS Delmålet kan komma att uppnås	Utvärderingsparametrar och eventuella nyckeltal visar att utvecklingen går åt rätt håll eller är oförändrad Åtgärder är delvis påbörjade eller detaljplanerade, men inte samtliga/inte helt och hållet
	NEJ Delmålet har dåliga förutsättningar att uppnås	Inga eller få utvärderingsparametrar och eventuella nyckeltal visar på positiv utveckling, och/eller utvecklingen går inte i den takt som behövs En majoritet av åtgärderna är inte påbörjade eller detaljplanerade

Uppföljningen redovisas först översiktligt i tabellform (Kapitel 3). Därefter följer en mer detaljerad genomgång av varje delmål (Kapitel 4) som består av en kort text som sammanfattar status för respektive delmål, nyckeltal i den mån de finns samt en tabell över de åtgärder som kopplar till delmålet. De åtgärder som åvilar bolaget som en kommunal verksamhet ligger längst ner i varje tabell och är markerade med St Erik-symbol.

I Kapitel 4 ingår även en kortare sammanfattande text för varje mål.

¹ Plockanalyser görs som regel vartannat år.

3. Översiktlig status 2022 för de delmål som har följts upp

Tabell 3. Sammanställning av nuvarande status för delmål i Avfallsplan för Stockholm 2021–2024. Observera att tabellen enbart omfattar de mål och delmål som berör Stockholm Vatten och Avfall och som har ingått i genomförd uppföljning 2022

Mål 1. Avfall från boende och verksamma i staden ska minska och det som ändå uppkommer ska tas om hand resurseffektivt	
1.1 Den totala mängden avfall ska minska	😊
1.2 En större mängd produkter återanvänds	😐
1.3 En större andel av avfallet ska materialåtervinnas	😊
1.4 Andelen farligt avfall inklusive elavfall ska vara mindre än 0,3 procent	😊
1.5 Mängden matavfall som behandlas biologiskt för biogasutvinning och näringsåterförsl ska öka till minst 70 procent samtidigt som matsvinnet i stadens verksamheter ska minska	😞
1.6 Mängden anläggnings-, bygg- och rivningsavfall som förebyggs, återanvänds och andelen som materialåtervinnas ska öka	😐
1.7 Mängden textilavfall som förebyggs, återanvänds och andelen som materialåtervinnas ska öka	😐
1.8 Mängden plastavfall som förebyggs, återanvänds och andelen som materialåtervinnas ska öka	😊
1.9 Minst 80 procent av fosfor i avloppsslam ska tas till vara och återföras som växtnäring till åkermark	😊
Mål 3. Avfallshanteringen ska anpassas till människan	
3.1 Kommunikation ska öka kunskap och motivation kring förebyggande och hantering av avfall	😐
3.2 Systemen för avfallshantering ska vara enkla, ha god tillgänglighet och vara trygga att använda	😊
3.3 Systemen för avfallshantering ska erbjuda en god arbetsmiljö	😊
Mål 4. Avfallshantering ska vara en självklar del i stadens fysiska planering	
4.1 Vid ny- och ombyggnationer ska avfallsfrågorna beaktas under hela planerings- och genomförandeprocessen	😊
4.2 Vid förtätning ska helhetslösningar för avfallshanteringen som täcker in både ny och befintlig bebyggelse övervägas	😞
4.3 Mark och byggnader ska i större utsträckning kunna användas för avfallsverksamhet i syfte att öka utsorteringen, minska transporter och störningar	😐
4.4 Ökad hänsyn ska tas till den omgivande miljön vid hantering av avfall	😊
4.5 Nya tekniklösningar ska undersökas och insamlingsystem samt behandlingsmetoder ska fortsätta utvecklas	😊

4. Redovisning av uppföljning av mål och delmål

Mål 1. Avfall från boende och verksamma i staden ska minska och det som ändå uppkommer ska tas om hand resurseffektivt

SVOAs kontinuerliga arbete med att lyfta avfallet uppåt i avfallshierarkin ger resultat och flera av delmålen har goda förutsättningar att nås. Avfallsmängderna fortsätter att minska samtidigt som fler tjänster för att avfallet ska kunna sorteras och tas om hand på bästa sätt utvecklas och införs. Mottagna mängder avfall till återanvändning och textil har minskat något, men kan eventuellt vara en tillfällig effekt på grund av pandemin. Plockanalyser har inte genomförts hittills under planperioden varför detaljerade uppgifter om hushållens avfall inte finns i dagsläget.

Antalet kunder med matavfallsinsamling ökar stadigt, men insamlade mängder ligger fortfarande långt ifrån uppsatt mål. Risken att delmålet inte nås inom planperioden är stor.

Vad gäller byggavfallet så har arbetet intensifierats inom Stockholms stad under planperioden, men metoder och arbetssätt för att kunna följa upp på ett bra sätt behöver utvecklas.

Hanteringen av avloppsslam med fokus på fosforåtervinning är en nyckelfråga för SVOA och delmålet kommer att nås med god marginal om det arbete som nu görs fortgår.

För alla delmål sammantaget är förutsättningarna för att mål 1 ska nås dåliga, vilket beror på att mål 1.5 som rör matavfall ligger långt ifrån målnivån. Bortsett från matavfallet löper arbetet inom mål 1 på i god takt.

Delmål 1.1 Den totala mängden avfall ska minska

Delmålet har goda förutsättningar att uppnås

Mängden kommunalt avfall per person fortsätter att minska.

Stockholm Vatten och Avfall (SVOA) arbetar kontinuerligt med informationsinsatser kring avfallsförbyggande, återbruk och att minska matsvinnet. Informationen riktar utifrån budskap och målgrupp. Avfallstaxan används aktivt som styrning för att påverka avfallsmängderna. De åtgärder som finns kopplade till delmålet har påbörjats eller är inplanerade att genomföras under planperioden.

SVOA har anslutit sig till Avfall Sveriges frivilliga 25/25-mål. Målet innebär att till 2025 ska mat- och restavfallet minska med 25 procent, jämfört med 2015. Procentuell förändring för Stockholm är - 16,2 procent för 2021. Med en fortsatt minskning i samma takt under de kommande åren kommer Stockholm att nå delmålet.

Nyckeltal	2011	2014	2019	2021
Mängd kommunalt avfall per person och år, kg	511	485	391	381
Mängd mat och restavfall per person och år, kg	i.u.	i.u.	230	210

Källa: Avfall Web

Åtgärder enligt avfallsplan 2021–2024	Status	Kommentar
Fortsätta differentieringen i avfallstaxan för att motivera ökad utsortering och förebyggande av avfall, t.ex. utreda avgiftsbeläggning för bygg- och rivningsavfall	Pågår	Taxan används aktivt som styrning för att minska avfallsmängderna. Avgift för hämttjänster av bygg- och rivningsavfall kommer att ingå i taxan från och med 2023. Vad gäller avgiftsbeläggning för bygg- och rivningsavfall på ÅVC avser SVOA att tillämpa samma regler som de kommuner SVOA träffar överenskommelse om regional kvittning med. Dock är inget ännu definitivt bestämt i den frågan.
Utveckla avfallsrådgivning för boende, fastighetsägare och verksamheter inom staden med fokus på förebyggande av avfall	Delvis genomförd/påbörjad	SVOA har varit med i referensgrupp i miljöförvaltningens arbete att ta fram matsvinnskommunikation. Utveckling av web, informationsmaterial, digitala verktyg och nya kommunikationskanaler. Utveckling av och deltagande i olika mötes-forum. Kommer att pågå löpande under planperioden.
Delta i nätverk och aktiviteter för att hitta cirkulära och avfallsförebyggande lösningar	Pågår	Deltagande i olika projekt, arbetsgrupper och samverkansformer, både internt inom staden och externt. Tillsammans med miljöförvaltningen och IVL pågår ett arbete med att ta fram underlag för bedömning av klimateffekter för återbruk, som en hjälp att prioritera relevanta produktgrupper av byggmaterial och inventarier. En utredning som tittar på förutsättningar för staden att etablera en återbrukscentral för byggmaterial har initierats under 2022 inom ramen för stadens handlingsplan för cirkulärt byggande. SVOA ingår i den projektgrupp inom staden som under 2022 utreder förutsättningar för ett centrum för cirkularitet i staden. Deltagande i Avfall Sveriges arbetsgrupper, Klimatneutrala Stockholm, CNCA, C40 m.fl. Deltagande tillsammans med andra aktörer i utlysningar inom området cirkularitet, både nationellt och på EU-nivå.
Deltagande i utvalda samordnade informationskampanjer, till exempel från Avfall Sverige	Pågår	Deltagande via miljöförvaltningen i "Minimeringsmästarna". I övrigt tar SVOA framförallt del av budskap som Avfall Sverige tar fram för att använda inom SVOAs profil, samt delar deras inlägg i sociala medier när det finns utrymme.
Informera om förebyggande av avfall till invånare och verksamma i staden	Pågår	Görs löpande, via utskick <i>Hållbart Stockholm</i> till hushåll, restauranger och fastighetsägare/brf-styrelser. Även till hushållen via sociala medier med annonser, notiser och artiklar. Frågan tas även upp i media när det är aktuellt, t.ex. vid medialt intresse för Pop-up återbruk och Återbruken. Personal på återvinningscentralerna utbildas hos återbruksaktörer och SVOA har interna utbildningar med samma mål. Personalen för kunskapen om möjlighet till återanvändning och återbruk vidare till besökarna på återvinningscentraler och Återbruk.
 Använda stadens interna återbrukscentrum, Stocket, som ett förstahandsalternativ i samband med inköp av möbler och inventarier till stadens verksamheter. (klimathandlingsplanen)	Ska genomföras 2023/2024	Ska ingå i kategoristyrningsprojektet som startar 2022 och implementeras därefter. Vid byggnation av Återbruken Rinkeby användes i första hand produkter från Stocket för att inreda anläggningen.
 Ställa krav på avfallsförebyggande åtgärder vid inköp och upphandling	Ska genomföras 2023/2024	Ska ingå i kategoristyrningsprojektet som startar 2022 och implementeras därefter.
 Minimera användandet av engångsartiklar inom egna verksamheter samt vid event och arrangemang som staden deltar i	Delvis genomförd/påbörjad	Infört i avtal med cateringleverantör. Tas viss hänsyn till vid utbildningar. Ska ingå i kategoristyrningsprojektet som startar 2022 och implementeras därefter.
 Stimulera delningsekonomin genom att främja delningstjänster	Genomförd	Bilpool och cykelpool finns, klädpool införd under 2021.

Delmål 1.2 En större mängd produkter återanvänds

Delmålet kan komma att uppnås

SVOA arbetar kontinuerligt med att utveckla tjänster för återbruk. Återbruket Skärholmen öppnade under 2021 och under juni 2022 öppnade Återbruket Rinkeby. Under våren 2022 har Pop-up återbruk på pråm testats inom ramen för ett EU-finansierat transport- och logistikprojekt, Awaken Sleeping Assets Project (ASAP).

SVOA har infört en rutin för avyttring via Stocket, stadens interna återbrukstjänst. SVOAs införskaffande av produkter och material ska ingå i kategoristyrningsprojektet som startar 2022 och implementeras därefter, vilket kommer att innebära ett större fokus på att efterfråga begagnade produkter och återanvänt material.

Mängden avfall som lämnas till återbruk i stadens insamlingssystem minskade under 2021 jämfört med tidigare år. Detta kan möjligtvis bero på pandemin och att färre personer då valde att besöka stadens insamlingssystem för återbruk. Samtidigt finns det också flertalet andra aktörer i Stockholm som erbjuder olika typer av tjänster och insamling för återbruk. Utöver dessa faktorer har selektionsprocessen för återbruk förfinats, för att undvika rejekt i senare led, vilket kan ha haft inverkan på mängderna.

I princip alla åtgärdsbehov som finns kopplade till delmålet har påbörjats eller genomförts.

Nyckeltal	2011	2014	2019	2021
Mängd avfall som lämnas till återbruk i stadens insamlingssystem, ton	-	1 483 ²	2 245	1 868

Källa: Produkter och textilier, Avfall Web

Åtgärder enligt avfallsplan 2021–2024	Status	Kommentar
Styra ÄVC-kunder till återbruk i första hand	Pågår	Vid ombyggnation av återvinningscentraler planeras alltid för återbruksavlämning först på kundvarvet. I samband med ett skyltprojekt tittar SVOA även på en lösning för att gestalta återbruket på ett bättre sätt, vilket förhoppningsvis kan leda till att fler kunder hittar återbruket. I ÄVC-utbildningen informeras personalen om att i första hand försöka styra kunderna mot återbruket.
Öka tillgängligheten för inlämning av produkter till återanvändning	Pågår	Kontinuerligt arbete för optimering av turlista för Pop-up återbruk. Under 2022 har ett nytt återbruk i Rinkeby öppnats. 2021 öppnades ett återbruk i Skärholmen. På återvinningscentralerna kan man från och med november 2021 lämna in möbler till återbruk på samtliga anläggningar. Löpande utbildningar till personalen på återvinningscentralerna så de blir bättre på att styra material till återanvändning.
Samarbeta med aktörer som tar emot begagnade produkter för att återanvända eller reparera	Pågår	Löpande arbete som hela tiden förfinas. SVOA ställer krav på kontrakterade återbruksmottagare att de ska arbeta med remake och reparation. Återbruksmottagarna gör det i den mån som det är ekonomiskt möjligt. I de verkstäder som finns i Återbruket i Skärholmen ges besökare möjlighet att laga och reparera produkter som hämtas ut i Fyndhörna eller Returfynd.

² Tidigare nyckeltal avser inlämnad mängd på ÄVC

Samarbeta med aktörer som vill utveckla nya kommersiella återbruksverksamheter	Delvis genomförd/ påbörjad	Löpande arbete som hela tiden förfinas. SVOA ställer krav på kontrakterade återbruksmottagare att de ska arbeta med remake och reparation. För cyklar har SVOA avtal med aktörer som driver företag som reparerar och säljer cyklar till stockholmarna - ett bra exempel på hur en fraktion från ett avfallsflöde kan bära två kommersiella verksamheter som sysselsätter fem personer.
Utreda och utveckla system för mottagande och hantering av material till återanvändning	Pågår	SVOA arbetar löpande för att förbättra hanteringen av fraktioner till återanvändning. Genom etablering av permanenta återbruk i staden utvecklas systemet. SVOA arbetar löpande för att förbättra avtal med återbruksmottagarna och öka uttaget av återbrukade fraktioner. SVOA har även skapat avsättning för det material som aktörerna inte tar emot i Fyndhörnor och i den digitala plattformen Returfynd.
Utreda möjligheten att införa återbrukslokaler i samtliga stadsdelar (miljöprogrammet)	Delvis genomförd/ påbörjad	Genomfört i utredningen Framtidens tjänster 2021-2022. För att kunna jämföra kostnad och nytta öppnas 2022 en ny typ av mindre Återbruk i Rinkeby. Därefter kommer SVOA att fortsätta analysera om det är fasta eller mobila tjänster som är mest lämpliga.
Utreda möjligheten för återbrukslokaler i anslutning till sopsugsterminaler	Ännu ej bestämd	Ska utredas för området Kista Norra. SVOA bedriver ett kontinuerligt arbete för att hitta ytor för och etablera fler återbrukslokaler, dock inte nödvändigtvis i anslutning till sopsugsterminaler.
Informera om återbruk till invånare och verksamma i staden	Pågår	Genom Återbruket i Skärholmen och Pop-up återbruk har SVOA goda förutsättningar för dialog med invånarna om återanvändning och nyttan med det. Utveckling av web, informationsmaterial, digitala verktyg och nya kommunikationskanaler. Direktutskick till utvald kundgrupp har gjorts i samband med Pop-up på präm. Görs löpande via <i>Hållbart Stockholm</i> och i sociala medier med notiser och artiklar. SVOA tar även upp frågan i media när det är aktuellt. På återvinningscentraler uppmanas besökare lämna till återbruk och detta kommer att förbättras när bytet till nya skyltsystemet är genomfört 2022/2023.
 Produkter och inventarier som inte längre används ska så långt det är möjligt återbrukas	Genomförd	Rutin för avyttring av överblivna produkter och material finns.
 Använda stadens interna återbrukscentrum, Stocket, som ett förstahandsalternativ i samband med införskaffande och avyttring av möbler och inventarier (klimathandlingsplanen)	Ska genomföras 2023/2024	Rutin för avyttring via Stocket finns. Införskaffande ska ingå i kategoristyrningsprojektet som startar 2022 och implementeras därefter.
 Efterfråga begagnade produkter vid upphandling och inköp där så är lämpligt	Ska genomföras 2023/2024	Ska ingå i kategoristyrningsprojektet som startar 2022 och implementeras därefter.
 Efterfråga återanvänt material vid byggnation när så är lämpligt	Ska genomföras 2023/2024	Ska ingå i kategoristyrningsprojektet som startar 2022 och implementeras därefter.

Delmål 1.3 En större andel av avfallet ska materialåtervinnas

Delmålet har goda förutsättningar att uppnås

Under 2021 infördes obligatorisk matavfallsinsamling för verksamheter och storkök som serverar mer än 25 portioner per dag. Under 2023 kommer matavfallsinsamling att bli obligatoriskt för övriga verksamheter och hushåll.

Arbetet med att bygga och driftsätta sorteringsanläggningen *Resursutvinning Stockholm* i Högdalen pågår. Anläggningen är planerad att tas i drift 2024. Anläggningen ska kunna sortera ut matavfall, plast och metall.

Någon plockanalys har inte genomförts under 2021 varför nya data över exempelvis andelen utsorterat matavfall och andelen förpackningar i restavfallet inte finns tillgängliga. Plockanalyser är planerade att genomföras under 2022 och 2024.

På återvinningscentralerna bedrivs ett aktivt arbete för att mottaget avfall i så stor utsträckning som möjligt ska kunna materialåtervinnas. Nya fraktionsindelningar för ökad återvinning söks kontinuerligt.

Åtgärder enligt avfallsplan 2021–2024	Status	Kommentar
Uppföra anläggning för automatisk sortering för att avskilja materialslag ur restavfallet	Delvis genomförd/ påbörjad	Arbete med sorteringsanläggningen <i>Resursutvinning Stockholm</i> i Högdalen pågår. Anläggningen är planerad att tas i drift 2024.
Utgöra samrådspart vid utveckling av insamlingssystem för fastighetsnära källsorterade fraktioner av producentansvarsmaterial	Pågår	SVOA deltar kontinuerligt som samrådspart i dialog med olika aktörer. Arbete med att hantera de nya reglerna och förändringar i ansvar och organisation för producentansvarsmaterial kommer att ske under den fortsatta planperioden.
Verka för utveckling och uppskalning av biokolsproduktion från trädgårdsavfall (klimathandlingsplanen)	Delvis genomförd/ påbörjad	Arbetet leds av Stockholm Exergi med stöd av bland annat SVOA. Oklar framtid då Stockholm Exergi för närvarande har bromsat arbetet med en storskalig anläggning. SVOA har upplåtit plats på Lövsta återvinningscentral för rent trä från stadsdelens parkarbetare, med syfte att förbättra materialet som ska in i biokolanläggningen.
Utveckla avfallsrådgivning för boende, fastighetsägare och verksamheter inom staden med fokus på materialåtervinning	Delvis genomförd/ påbörjad	Utveckling av web, informationsmaterial, digitala verktyg och nya kommunikationskanaler. Utveckling av och deltagande i olika mötes-forum. Kommer att pågå löpande under planperioden.
Utveckla samarbetet inom den pedagogiska verksamheten	Delvis genomförd/ påbörjad	Pedagogiskt material finns för förskola, lågstadium respektive mellanstadiet på svoa.se, anpassat efter läroplanen. Genom samarbete har detta spridits inom utbildningsförvaltningen i Stockholms stad. SVOA har samarbete med Baltic Sea Science Center, dit skolklasser får åka kostnadsfritt. Främst lär de sig om vatten och Östersjön men vissa avfallsfrågor kan också tas upp.
Genom kommunikation motivera stadens invånare och verksamheter att sortera sitt avfall	Pågår	Görs löpande i <i>Hållbart Stockholm</i> och i sociala medier med notiser och artiklar om olika avfallsslag och kartor var det kan lämnas. Sortering av matavfall har ett eget förstärkt kommunikationskoncept så väl som Pop-up återbruk och mobila miljöstationen. Även i avloppskampanjen om monster kopplas sorteringen av avfall in i kommunikationen. Frågan tas även upp i media när det är aktuellt. Görs också via deltagande i mässor som vänder sig till målgrupper så som restauranger och flerbostadshus.
Löpande undersöka om nya fraktioner är lämpliga att sortera ut för materialåtervinning	Pågår	Under 2022 utvärderas frigolit som började sorteras ut från brännbart och plast sommaren 2021 på två av återvinningscentralerna. Under 2022 görs en utredning av utsortering av träpall ur träfraktionen.

	Informera om materialåtervinning till invånare och verksamma i staden	Pågår	Görs löpande. Under 2022 tas ett material om matavfall fram som stadens verksamheter ska kunna använda. Materialåtervinning kommunicerades till invånare, i <i>Hållbart Stockholm</i> april, med artikeln "Ditt hushållsavfall en skattkista av resurser" På svoa.se finns även informationen om materialåtervinning.
	Verka för att nyproduktion av bostäder och verksamhetslokaler planeras med möjlighet till källsortering av producentansvarsmaterial	Delvis genomförd/påbörjad	I dialog med externa aktörer, t.ex. i detaljplanearbete och bygglovremisser, kommuniceras behovet att planera in möjlighet till källsortering i tidigt skede. SVOA följer den nationella utvecklingen kring ev. kommande förändringar i ansvar och organisation för producentansvarsmaterial.
	Verksamheter där det uppkommer matavfall, förpackningar samt tidningar/returpapper ska ha sorteringsmöjligheter för detta	Genomförd	Infört på alla SVOAs anläggningar.
	Fastighetsbolag ska skapa sorteringsmöjligheter för boende och verksamheter samt informera om dessa	Pågår	SVOA bedriver ett löpande arbete med rådgivning och stöd till stadens fastighetsbolag.
	Efterfråga produkter som innehåller återvunnet material vid inköp och upphandling där så är lämpligt	Ska genomföras 2023/2024	Ska ingå i kategoristyrningsprojektet som startar 2022 och implementeras därefter.

Delmål 1.4 Andelen farligt avfall inkl. elavfall i soppåsen ska vara mindre än 0,3 procent

Delmålet har goda förutsättningar att uppnås

Möjligheterna för stockholmaren att lämna avfallet närmare hemmet eller i anslutning till handeln förbättras kontinuerligt. Etablerade samarbeten med aktörer för butiksnära insamling har upprätthållits hittills under planperioden. Förslag om att införa nya automatiska miljöstationer i gatumiljö, enhetligare butiknsinsamling av farligt avfall och att utöka den mobila lösningen så att den tar emot fler avfallsslag har analyserats inom ramen för utredningen *Framtidens tjänster* som gjordes under 2021-2022.

SVOAs kommunicerar kontinuerligt för att lyfta medvetenheten om vad som är farligt avfall och elavfall och var det kan lämnas in.

Någon plockanalys har inte genomförts under 2021 varför nya data inte finns tillgängliga. Plockanalyser är planerade att genomföras under 2022 och 2024.

Om trenden med låga nivåer av el- och farligt avfall i soppåsen fortsätter under planperioden kommer delmålet att nås.

Nyckeltal	2016	2018	2020
Andel farligt avfall i soppåsen, %	0,1	0,1	0,03
Andel elavfall i soppåsen, %	0,2	0,2	0,09

Källa: Plockanalyser SVOA

Åtgärder enligt avfallsplan 2021-2024	Status	Kommentar
Vidareutveckla insamlingssystemen för farligt avfall och elavfall	Pågår	Ingick i utredningen Framtidens tjänster (2021-2022). Förslag om att införa nya automatiska miljöstationer i gatumiljö, enhetligare butiksinsamling av farligt avfall och utöka den mobila lösningen så att den tar emot fler avfallslag (även grovavfall) finns framtaget.
Utveckla samarbeten med butiker, fastighetsägare och andra aktörer	Delvis genomförd/ påbörjad	Hittills under planperioden har nya samarbeten inte utvecklats, men de etablerade med Kicks och Åhléns är kvar. Även denna aktivitet ingick i utredningen Framtidens tjänster.
Kommunicera om vad som är farligt avfall och var det kan lämnas in	Pågår	Kommuniceras löpande årligen i samband med mobila miljöstationens turlistor i <i>Hållbart Stockholm</i> , på sociala medier i samband med annonsering om turlistor. Kommuniceras även i samband med Pop-up återbruks turlistor i <i>Hållbart Stockholm</i> , annonsering i lokaltidning och på sociala medier. Ca två ggr per år sker annonsering om kosmetiskt avfall för att lyfta det som ett miljöfarligt avfall. Medverkan i miljöförvaltningens projekt Minimeringsmästarna och där informerat om vad farligt avfall är och var det kan lämnas in. Dialog med Nyhetsbyrån Järva om farligt avfall innan Pop-up Återbruk skulle dit.
Kommunicera om vad som är elavfall och var det kan lämnas in	Pågår	Se kommentaren ovan.

Delmål 1.5 Mängden matavfall som behandlas biologiskt för biogasutvinning och näringsåterförsl ska öka till minst 70 procent samtidigt som matsvinnet i stadens ska minska

Delmålet har dåliga förutsättningar att uppnås

Under 2021 samlades totalt 25 809 ton matavfall in för biologisk behandling. I denna mängd ingår samtliga insamlingssystem som SVOA tillhandahåller. Av den totala mängden tillgängligt matavfall utgör detta 26,9 procent, vilket kan jämföras med målvärdet 60 procent för 2021. Arbetet med att öka mängden insamlat matavfall genom information och taxestyrudd ger resultat, men resultaten ligger fortfarande långt ifrån satta mål.

Under 2021 infördes obligatorisk matavfallsinsamling för verksamheter och storkök som serverar mer än 25 portioner per dag. Under 2023 kommer matavfallsinsamling att bli obligatorisk för övriga verksamheter och hushåll. Under 2021 har förberedelser för hushållens obligatorium 2023 skett och en kommunikationsplan för 2023 har tagits fram.

Antalet villakunder som anslöt sig till matavfallsinsamling under 2021 uppgår till ca 1 000 st. och utvecklingen bedöms som stadig. Antalet verksamheter som anslutits till matavfallsinsamling under 2021 uppgår till ca 300 st. Med tanke på pandemiläget har uppföljningen av verksamheternas obligatorium varit låg av respekt för verksamheternas utmaningar. Under 2021 genomfördes dock ett pilotprojekt för verksamheter som har låg eller ingen återrapporterad tömning av matavfall. Projektet gav viss effekt, t.ex. att vissa kunder som blev kontaktade av SVOA har återupptagit sin utsortering av matavfall.

SVOAs arbete med att synliggöra matavfallsinsamling genom deltagande på evenemang, mässor etc. har under 2021 inte gått att genomföra som planerat på grund av pandemin. Kommunikation har framförallt skett via sociala medier såsom Facebook och Instagram, samt via direktutskick till samtliga kundkategorier i det bolagsgemensamma informationsbladet *Hållbart Stockholm*.

En kommunikationskampanj för att öka antalet kunder som sorterar matavfall kommer att genomföras under sommaren/hösten 2022. Hittills under 2022 har intresset för matavfallsinsamling varit stort och SVOA har tagit emot många förfrågningar från kunder.

En förhoppning är att obligatoriet kommer att bidra till att betydligt mer matavfall sorteras ut, tillsammans med driftsättningen av sorteringsanläggningen *Resursutvinning Stockholm* i Högdalen.

Det bör noteras att den nuvarande utformningen av matavfallsindikator i delmålsformuleringen ger ett något missvisande utfall eftersom hänsyn inte tas till de minskade mängderna restavfall och inte heller till den minskade mängden matavfall i restavfallet. Ett arbete för att förändra den nuvarande matavfallsindikatorn har därför genomförts under 2022.

Nyckeltal ³	2011 ⁴	2014	2019	2021
Mängd matavfall till biologisk behandling	7 764	11 249	22 629	25 407
Mängd matavfall till biologisk behandling per person	9,0	11,7	22	25

Källa: Avfall Web

Åtgärder enligt avfallsplan 2017–2020	Status	Kommentar
Öka medvetenhet hos stadens invånare om matsvinnets betydelse för miljön och ekonomin	Pågår	SVOA stöttar miljöförvaltningen, som är drivande i arbetet, med arbetet om matsvinn. Ett projekt tillsammans med miljöförvaltningen är att undersöka och analysera hur matsvinnet ser ut hos stadens förvaltningar. SVOA arbetar även stöttande i utbildningsförvaltningens uppdrag att kartlägga mängden matsvinn i skolor. Kommuniceras i <i>Hållbart Stockholm</i> och via SVOAs miljötips i sociala medier.
Öka medvetenheten hos stadens invånare om matavfallsinsamlingens betydelse för miljön och ekonomin. Det vill säga det matavfall som ändå uppstår – oundvikligt matavfall – ska behandlas biologiskt och bli biogas och biogödsel	Pågår	Utveckling av web, informationsmaterial, digitala verktyg och nya kommunikationskanaler. Utveckling av och deltagande i olika mötes-forum. Kommer att pågå löpande under planperioden. Delvis ny vinkling pga. obligatoriet.
Informera skolkök, förskolekök och storkök i stadens verksamheter om vikten av att minska matsvinn och hur det oundvikliga matavfall som ändå uppstår tas omhand på bästa sätt	Pågår	En verktygslåda för matavfallskommunikation tas fram för stadens verksamheter och ska vara klar i september 2022. Se även kommentar i åtgärderna ovan.
Följa aktuella strategier för matavfallsinsamling som finns framtagna	Pågår	Görs löpande. Rådgivande arbete för att stötta verksamheter och fastighetsägare med införande av matavfallsinsamling.

³ Nyckeltalen för matavfall är nya och har inte använts i tidigare avfallsplaner. Data som redovisas här ska därför inte jämföras med data i tidigare avfallsplaner eller andra dokument.

⁴ Data för 2011 avser mängd insamlat matavfall, vilket inte överensstämmer exakt med nuvarande nyckeltalsutformning (mängd matavfall till biologisk behandling)

Införa tekniska system och lösningar som möjliggör insamling av matavfall från stadens alla hushåll. Exempelvis optisk sortering som möjliggör matavfallsinsamling med befintliga system även där en separat insamling av matavfall av olika skäl inte är möjlig	Pågår	Arbete med sorteringsanläggningen <i>Resursutvinning Stockholm</i> i Högdalen pågår. Anläggningen är planerad att tas i drift 2024.
Undersöka och beskriva beroenden och kopplingar mellan matsvinn och matavfallsinsamling	Ej påbörjad	-
Kommunicera vikten av att minska matsvinnet och mängden matavfall i restavfallet	Pågår	Görs i samband med kommunikation om matavfalls-sortering, även om fokus är sortering av avfall lyfts löpande även frågan om matsvinn.
Vid nyproduktion av bostäder och offentliga kommunala lokaler planera in matavfallsinsamling – från kök till insamling	Delvis genomförd/ påbörjad	2021 infördes obligatorisk matavfallsinsamling för restauranger och storkök som serverar fler än 25 portioner per dag i Stockholms stad. 2023 blir matavfallsinsamling obligatoriskt även för hushåll och övriga verksamheter. I dialog med externa aktörer, t.ex. i detaljplanearbete och bygglovremisser, kommuniceras behovet att planera in matavfallsinsamling i tidigt skede.
Vid upplåtande och deltagande i evenemang med servering ska krav ställas på matavfallsinsamling samt att onödigt avfall och engångsartiklar ska undvikas så långt det är möjligt	Delvis genomförd/ påbörjad	SVOA kan inte ställa dessa krav, men arbetar rådgivande.
Möjliggöra för fartyg med servering av mer än 25 portioner om dagen att sortera ut matavfall	Ej påbörjad	-
 Stadens verksamheter ska minimera sitt matsvinn	Ej aktuell/har utgått	Matavfall uppkommer endast från medarbetarnas egen förtäring inom verksamheten. Inga riktade insatser görs/planeras för att minimera det matsvinn som uppstår.
 Alla stadens verksamheter ska sortera ut sitt matavfall till biologisk behandling	Genomförd	Infört på alla SVOAs anläggningar.

Delmål 1.6 Mängden anläggnings-, bygg- och rivningsavfall som förebyggs, återanvänds och andelen som materialåtervinns ska öka

Delmålet kan komma att uppnås

För det bygg- och rivningsavfall som uppstår inom SVOAs egen verksamhet ställs krav på återanvändning i vissa fall, men kraven är inte alltid tydligt ställda. I ledningsnätsprojekten, både vid renovering och vid nyanläggning, så läggs nya rör, nya pumpar osv. Uttjänta ledningar som tas ur bruk lämnas många gånger kvar i marken. De schaktmassor som uppstår i SVOAs egen verksamhet bearbetas på mellanlager i Älvsjö för att sedan återanvändas i andra ledningsschakter. Krav på upphandlade entreprenörer att återvinna schaktmassor kommer att ställas i kommande ramavtalsupphandling 2023.

För att kunna följa upp delmålet på ett bra sätt behöver data samlas in. Stadsövergripande nyckeltal kommer att fastställas inom handlingsplanen för cirkulärt byggande senast under 2023.

Åtgärder enligt avfallsplan 2021–2024	Status	Kommentar
Utreda villkor för mottagande av byggavfall på återvinningscentraler	Delvis genomförd/ påbörjad	Återvinningscentralerna tar redan idag emot avfallet i de sex fraktioner som krävs. Vad gäller avgiftsbeläggning, mottagna mängder m.m. för bygg- och rivningsavfall på ÅVC avser SVOA att tillämpa samma regler som de kommuner SVOA träffar överenskommelse om regional kvittning med. Dock är inget ännu definitivt bestämt i den frågan.
Utreda möjlighet till ökad insamling av byggmaterial till återanvändning	Delvis genomförd/ påbörjad	Utredning kring möjligheten att återanvända större flöden av byggmaterial som kommer in till återvinningscentralerna och återbruket görs under 2022. Tas höjd för då ny- och omprojektering av återvinningscentraler görs. Under 2022 har en förstudie med syfte att utreda förutsättningarna för staden att etablera en återbrukscentral för byggmaterial genomförts. Behov och möjligheter för en etablering kommer att utredas vidare under planperioden.
Utreda möjligheten att utöka materialåtervinning av insamlat byggavfall	Delvis genomförd/ påbörjad	Under 2022 görs en utredning av utsortering av träpall ur träfraktionen för att öka materialåtervinningen. Under de senaste åren har antalet plastfraktioner på återvinningscentralerna ökat från två till fyra.
Utreda möjlighet till sortering vid hämtningstjänster för hushållens byggavfall	Delvis genomförd/ påbörjad	Tjänstekoncession för fastighetsnära hämtning kommer att upphandlas under 2022 för att börja gälla 1 januari 2023 då ny lagstiftning träder i kraft. På återvinningscentralerna finns sortering i de fraktioner som krävs idag.
Ställa krav på bygg- och rivningsentreprenörer att återvinna material i så hög utsträckning som möjligt, samtidigt som farligt och miljöskadligt avfall tas omhand på ett korrekt sätt	Ej påbörjad	Kravställande/ uppföljning sker främst genom stadens tillsynsverksamhet. För SVOAs egna anläggningsprojekt med upphandlade entreprenörer så planerar SVOA att från och med nästa ramavtalsupphandling (2023) av schakt- och rörlägningsavtal, införa krav på att återvinna schaktmassor i så hög utsträckning som möjligt.
Öka kompetensen inom staden kring återbruk av material från rivningar och renoveringar	Delvis genomförd/ påbörjad	SVOA samverkar med projektledningen (miljöförvaltningen) för genomförande av Handlingsplan för cirkulärt byggande.
 Se över möjligheter till återanvändning av material från rivning och renoveringar	Delvis genomförd/ påbörjad	Schaktmassor i SVOAs egen regi återvinns (massor som efter provtagning visar sig uppfylla krav vad gäller föroreningsinnehåll) genom behandling på SVOAs mellanlager i Ålvsjö. Där bearbetas massorna genom krossning och sedan återvinns de i andra ledningsschakter. För anläggningsprojekt med upphandlade entreprenörer så planerar SVOA att från och med nästa ramavtalsupphandling (2023) av schakt- och rörlägningsavtal, införa krav på att återvinna schaktmassor i så hög utsträckning som möjligt.
 Verka för en effektiv hantering av byggmaterial och byggavfall i ny- och ombyggnadsprojekt i staden och att spillmaterial minimeras	Delvis genomförd/ påbörjad	Se kommentaren ovan.

Delmål 1.7 Mängden textilavfall som förebyggs, återanvänds och andel som materialåtervinns ska öka

Delmålet kan komma att uppnås

Mängden textilavfall som lämnas till stadens insamlingssystem minskade under 2021 jämfört med tidigare år. Detta kan möjligtvis bero på pandemin och att färre personer då valde att besöka stadens insamlingssystem för återbruk. Samtidigt finns det också flertalet andra aktörer i Stockholm som erbjuder olika typer av tjänster och insamling för textilavfall.

SVOA tillhandahåller system för insamling på återvinningscentraler och Återbruk. Metodik för mottagning av textil och information till kunder via webben har utvecklats och förfinats. Vidare utveckling av tjänster behöver invänta besked i frågan om producentansvar för textil. Samarbeten med olika aktörer för att hitta nya affärsmodeller pågår och kommer att fortsätta under planperioden.

Samtliga åtgärdsbehov som finns kopplade till delmålet pågår.

Nyckeltal	2011	2014	2019	2021
Insamlade mängder textil i stadens insamlingssystem, ton	i.u.	885	1 140	1 127

Källa: Avfall Web

Åtgärder enligt avfallsplan 2021–2024	Status	Kommentar
Kommunicera till hushållen om hur de kan återbruka och återvinna sina textilier och om hur miljön vinner på det	Pågår	SVOA har förtydligt för personalen på återvinningscentralerna att all textil ska lämnas till återbruk och textilåtervinning i ett och samma flöde. Informationen på hemsidan har uppdaterats så att den stämmer med SVOAs budskap kring hur textil ska samlas in. På pop-up återbruk och Återbruket informeras invånarna om att de kan lämna textil och hur det ska göras. För en större informationsinsats inväntas beslut i frågan om producentansvar.
Tillhandahålla och utveckla system för mottagning, återbruk och återvinning av textil	Delvis genomförd/ påbörjad	System tillhandahålls via återvinningscentraler och Återbruk. Vidare utveckling behöver invänta besked i frågan om producentansvar.
Samarbeta med andra aktörer för att hitta nya affärsmodeller	Pågår	SVOA samarbetar med SIPTex (Svensk innovationsplattform för textil återvinning) som är ett projekt som leds av IVL Svenska miljöinstitutet. Projektet löper ut hösten 2022.

Delmål 1.8 Mängden plastavfall som förebyggs, återanvänds och andelen som materialåtervinnas ska öka

Delmålet har goda förutsättningar att uppnås

Plastfrågan har fått stort fokus både i staden och på SVOA under senare år. En kunskapsbank om plast lanserades på miljöförvaltningens webb under 2021 och SVOA har varit delaktig i det förberedande arbetet.

Arbetet med att bygga och driftsätta sorteringsanläggningen *Resursutvinning Stockholm* i Högdalen pågår. Anläggningen är planerad att tas i drift 2024. Anläggningen ska kunna sortera ut matavfall, plast och metall. Förhoppningen är att betydligt mer plast då kommer att sorteras ut från stockholmarnas avfall, vilket kommer att bidra till att mer plastavfall kan materialåtervinnas men även att mindre mängder plastavfall förbränns.

Bolaget arbetar aktivt med plastfrågan, exempelvis genom inköp och upphandling.

Någon plockanalys har inte genomförts under 2021 varför nya data för andel och mängd plast i restavfallet inte finns tillgängliga. Plockanalyser är planerade att genomföras under 2022 och 2024.

Internt arbetar SVOA med upphandling och inköp för att minska plastanvändningen.

Nyckeltal	2011	2014	2019	2021
Insamlade mängder plast i stadens insamlingssystem, ton	321	933	1 066	963

Källa: Avfallweb. Nyckeltalet avser mottagning på återvinningscentraler

Nyckeltal	2016	2018	2020
Andel plast i restavfallet, %	15,8	15,7	15,5

Källa: Plockanalyser SVOA

Åtgärder enligt avfallsplan 2021–2024	Status	Kommentar
Uppföra sorteringsanläggning för eftersortering av restavfallet där kvarvarande ej utsorterad plast tas till vara	Delvis genomförd/ påbörjad	Sorteringsanläggningen i Högdalen, <i>Resursutvinning Stockholm</i> , är planerad att tas i drift 2024.
Utreda möjlighet till fler plastfraktioner på återvinningscentraler	Delvis genomförd/ påbörjad	Under de senaste åren har antalet plastfraktioner på återvinningscentralerna ökat från två till fyra. Inga nuvarande planer på att införa fler fraktioner, men SVOA håller sig à jour med marknaden.
Samarbeta med andra aktörer för att hitta avsättning och tekniker för materialåtervinning av plast	Delvis genomförd/ påbörjad	SVOA har löpande dialog med andra aktörer för att ytterligare utreda fraktionen EPS-frigolit. Dialog förs med Svensk Plaståtervinning i Motala inför driftsättning av sorteringsanläggningen i Högdalen.
Kommunicera till hushållen om hur de kan använda mindre plast och sortera samt lämna in den plast som är nödvändig	Delvis genomförd/ påbörjad	Är del i löpande kommunikation och rådgivning. SVOA deltar tillsammans med miljöförvaltningen och Stockholm Exergi i ett gemensamt kommunikationsprojekt för att minska plasten. Projektet ska pågå mellan 2022 och 2026. SVOA har kommunicerat sortering till hushållen i <i>Hållbart Stockholm</i> i april 2022.
Bygga upp en kunskapsbank om plast, på stadens hemsida, som tar ett helhetsgrepp om plastfrågan från inköp till avfall/återbruk	Genomförd	Information via miljöförvaltningens hemsida är framtagen och i drift. Lanserades 2021.
 Undvika inköp av engångsartiklar av plast	Delvis genomförd/ påbörjad	Har tagits hänsyn till i verksamheten, men systematik saknas. Ska ingå i kategoristyrningsprojektet som startar 2022 och implementeras därefter.
 Vid upphandling och inköp av nödvändiga plastprodukter ska produkter av återvunnen plast efterfrågas när så är möjligt	Ska genomföras 2023/2024	Ska ingå i kategoristyrningsprojektet som startar 2022 och implementeras därefter.
 Vid upphandling och inköp ska produkter av fossil plast undvikas	Ska genomföras 2023/2024	Ska ingå i kategoristyrningsprojektet som startar 2022 och implementeras därefter.
 Sortera och lämna nödvändig plast till materialåtervinning när den kasseras	Genomförd	Plastfraktioner finns på de flesta av SVOAs anläggningar. Spill från plaströr återförs direkt till plastgranulat.

Delmål 1.9 Minst 80 procent av fosfor i avlopp ska tas till vara och återföras som växtnäring till åkermark

Delmålet har goda förutsättningar att uppnås

Hantering av avloppsslam med fokus på fosforåtervinning är en nyckelfråga för SVOA. Under 2021 spreds 95 procent av allt producerat avloppsslam på åkermark. Det är den största andelen slam som SVOA har återfört på åtminstone 25 år, och ligger helt i linje med bolagets ägardirektiv. Det motsvarar en återförsel av ca 600 ton fosfor. SVOAs två avloppsreningsverk Henriksdal och Bromma är båda certifierade enligt Revaq. Revaq ställer höga krav vad gäller bland annat uppströmsarbete, kontroll, spårbarhet och ständig förbättring av slamkvalitén.

Samtliga åtgärder som kopplar till delmålet har genomförts eller pågår.

Nyckeltal	2011	2014	2019	2021
Andel slam som läggs ut på åkermark, %	-	12	44	95

Källa: SVOA

Åtgärder enligt avfallsplan 2021-2024	Status	Kommentar
Fortsatta åtgärder för förbättrad slamkvalitet, framför allt vad gäller kadmium, silver och koppar	Pågår	SVOA bedriver ett systematiskt uppströmsarbete inom ramen för Revaq, genom bl.a. industrinventeringar, områdesprovtagning, framtagande av informationsmaterial till företag och privatpersoner, uppföljning av metaller m.m. i inkommande avloppsvatten samt avvattnat slam. Handlingsplaner med syfte att minska föroreningar och klara kraven i Revaqs regelverk uppdateras årligen.
Fortsatt dialog med lantbrukarnas organisationer och andra intressenter om användning av slam på åkermark	Pågår	SVOA deltar i slamsamråd där t.ex. LRF och SNF ingår. Detta är en del av Revaq-arbetet.
Avsätta mer slam för återföring till åkermark	Genomförd	Under 2021 spreds 95 procent av allt producerat avloppsslam på åkermark.
Utreda och eventuellt genomföra försök med separat hantering av toalettavlopp för separat slamhantering	Pågår	SVOA deltar i Macro-projektet. Där genomförs kunskapsinhämtning/utredning kring hur ett källsorterande avloppssystem skulle kunna se ut i Norra Djurgårdsstaden. SVOA har också ett samarbete med Luleå Tekniska Högskola som genomför försök med membranstillering av svartvattenström.
Utreda alternativa slambehandlingsmetoder som möjliggör utvinning av fosfor och kväve ur avloppsvatten eller slam	Pågår	SVOA deltar i Svenska Näringsplattformen (SNP), som är ett nätverk för reningsverk, forskningsinstitut, universitet, teknikutvecklare och gödselproducenter. Syftet är kunskapsinhämtning samt att initiera och följa pågående studier inom ämnet näringsutvinning ur avlopp, dvs. slam och avloppsvatten. SVOA följer kontinuerligt teknikutveckling och kommande lagar och regelverk.
Fortsatt arbete med separat insamling av hushållens farliga avfall	Pågår	Kontinuerligt arbete med att utveckla insamlingsssystem för farligt avfall samt kommunikationskampanjer.

	Öka medvetenhet hos hushåll och andra verksamheter om vad som får tillföras avloppet	Pågår	Kontinuerligt uppströmsarbete och kommunikation i SVOAs kanaler. Kampanj kring "avloppsmonstren" är inne på tredje året. Våtservetter och matfett är de två områden som hittills har lyfts och i höst kommer dessa två att repeteras tillsammans. Under 2023 kommer ett mer komplext "kemikaliemonster" att ligga i fokus.
	Fortsatt arbete med utfasning av oönskade kemiska ämnen enligt stadens kemikalieplan 2020–2023	Genomförd	SVOA har infört en rutin för detta, men misslyckades med målet för utfasning 2021.
	Åtgärder enligt stadens handlingsplan för minskad spridning av mikroplast 2020–2024	Pågår	SVOA har tagit fram kommunikationsmaterial om att undvika att kläder med plast släpper plasten till ledningsnätet, som en del i "Hållbart tvättande". Informationen finns på webbsidan och har kommunicerats till hushållen via utskick och sociala medier.

Mål 3. Avfallshanteringen ska anpassas till människan

Sammanfattningsvis kan sägas att mål 3 har goda förutsättningar att uppnås. Det bör dock noteras att många av åtgärderna är av löpande karaktär, det vill säga att de har pågått före planperioden, pågår under planperioden och kommer att fortsätta efter planperioden i de flesta fall.

Kommunikation är väl integrerat i bolagets hela avfallsarbete och är ett viktigt led i att kunna nå uppsatta mål. Nya kommunikationskanaler undersöks och testas ständigt för att på bästa sätt kunna nå ut till och skapa dialog med kunder och medborgare.

Hämtställen med dålig arbetsmiljö fasas kontinuerligt ut genom ett systematiskt arbete som bedrivs av både SVOA och dess entreprenörer.

Delmål 3.1 Kommunikation ska öka kunskapen och motivationen kring förebyggande och hantering av avfall

Delmålet kan komma att uppnås

Kommunikationsinsatser görs kontinuerligt, med olika budskap och riktad till olika målgrupper utifrån avfallsplanens intentioner. På SVOAs webbplats finns samlad information om avfallshantering och sorteringsguide. Nya kommunikationskanaler för att nå ut med budskap testas. Idag finns ett större fokus på att kommunicera om förebyggande av avfall, matsvinn och återbruk, jämfört med tidigare.

Huruvida kommunikationsinsatserna leder till det högre syftet, att kunskapen ökar, och därigenom i sin tur få stockholmarna att förebygga och sortera mer avfall, är dock väldigt svårt att svara på, och har inte undersökts under planperioden.

Brukarundersökning riktad till hushåll är inplanerat under 2022 och 2024, och för fastighetsägare och bostadsrättsföreningar under 2022.

Åtgärdsbehov enligt avfallsplan 2021–2024	Status	Kommentar
Löpande kommunicera till stockholmarna för att inspirera till en hållbar livsstil utifrån våra övergripande mål	Delvis genomförd/ påbörjad	Utveckling av webb, informationsmaterial, digitala verktyg och nya kommunikationskanaler. Utveckling av och deltagande i olika mötes-forum. Kommer att pågå löpande under planperioden, och görs flera gånger årligen i samband med marknadsföring av olika tjänster, i kanaler som <i>Hållbart Stockholm</i> , sociala medier och när tillfälle ges i media via pressfunktionen.
Utveckla den pedagogiska verksamheten, bland annat genom samarbeten	Pågår	Pedagogiskt material finns för förskola, lågstadium respektive mellanstadiet på svoa.se. Genom samarbete har detta spridits inom utbildningsförvaltningen i Stockholms stad. SVOA har samarbete med Baltic Sea Science Center, dit skolklasser får åka kostnadsfritt. Främst lär de sig om vatten och Östersjön men vissa avfallsfrågor kan också tas upp. På SVOAs fasta återbruk ges möjlighet till denna typ av samarbeten. I Skärholmen har förskolor varit på besök och skapat konst av återbruksmaterial. SVOA har även ett samarbete med Cykelfrämjandet i Återbruket Skärholmen som erbjuder cykelkurser och har deltagit i cykelworkshops.
Ta fram råd till fastighetsägare hur de kan informera sina boende om förebyggande och hållbar avfallshantering	Delvis genomförd/ påbörjad	Görs löpande. På svoa.se finns en sida – www.svoa.se/fastighetsagare – där fastighetsägare kan inspireras och ladda hem material som de kan använda för att kommunicera SVOAs tjänster, olika miljötips och hållbar avfallshantering. Samordnings-/informationsmöten hålls med stora fastighetsägare och går under namnet <i>Avfall Informerar</i> . Projekt Minimeringsmästarna initierat tillsammans med miljöförvaltningen, genomförande dock försenat pga. pandemin.
Öka kunskapen om avfallsfrågor inom stadens förvaltningar och bolag	Pågår	Utveckling av web, informationsmaterial, digitala verktyg och nya kommunikationskanaler. Utveckling av och deltagande i olika mötes-forum. En verktygslåda för matavfallskommunikation tas fram för stadens verksamheter och ska vara klar i september 2022. Kommer att pågå löpande under planperioden.
Öka kunskapen om avfallsfrågor hos verksamma och boende	Pågår	Utveckling av web, informationsmaterial, digitala verktyg och nya kommunikationskanaler. Utveckling av och deltagande i olika mötes-forum. Görs löpande, i <i>Hållbart Stockholm</i> och sociala medier med notiser, bilder, filmer och artiklar. Frågan tas även upp i media när det är aktuellt. Specifika avfallsslag lyfts i olika koncept och kampanjer. Kommer att pågå löpande under planperioden.
Införa nytt gemensamt symbolsystem i stadens insamlingsystem	Delvis genomförd/ påbörjad	Skyltbyte på samtliga återvinningscentraler kommer att genomföras under 2022. I Återbruket i Skärholmen används det nya skyltsystemet och uppskattas av både besökare och personal. SVOA informerar löpande om Avfall Sveriges nya avfallssymboler för att detta ska införas i Stockholms stad, inte minst inom bostadsbolagen. Löpande information till fastighetsägare om de nya symbolerna i <i>Hållbart Stockholm</i> .
Kunskaper om avfallsminimering och sortering bör öka i förskola och skola	Pågår	Miljöförvaltningen har huvuduppdraget kring avfallsminimering i förskola och skola, med stor stöttning av SVOA. Pedagogiskt material finns för förskola, lågstadium respektive mellanstadiet på svoa.se. Genom samarbete har detta spridits inom utbildningsförvaltningen i Stockholms stad. SVOA har samarbete med Baltic Sea Science Center, dit skolklasser får åka kostnadsfritt.

Delmål 3.2 Systemen för avfallshantering ska vara enkla, ha god tillgänglighet och vara trygga att använda

Delmålet har goda förutsättningar att uppnås

Hushållens åsikt om huruvida avfallshanteringen i staden fungerar tillfredsställande är en återkommande fråga i brukarundersökningarna. Någon brukarundersökning har dock inte utförts hittills under innevarande planperiod varför inga sådana data har ingått i denna uppföljning. Brukarundersökning riktad till hushåll är inplanerat under 2022 och 2024, och för fastighetsägare och bostadsrättsföreningar under 2022.

De system och tjänster som SVOA erbjuder för att stockholmarna ska kunna göra sig av med sitt avfall på ett bra och enkelt sätt utvecklas kontinuerligt. SVOA arbetar aktivt för att bevaka avfallsfrågorna genom hela stadsbyggnadsprocessen, för att säkerställa att frågor som arbetsmiljö, trafiksäkerhet, tillgänglighet och trygghet kopplat till avfallshantering tas hänsyn till vid byggnation och renoveringar.

Arbetet med att bygga och driftsätta sorteringsanläggningen *Resursutvinning Stockholm* i Högdalen pågår. Anläggningen är planerad att tas i drift 2024. När anläggningen är i drift kommer matavfallsinsamling att bli tillgängligt för betydligt fler stockholmare jämfört med idag samtidigt som den plast och metall som är kvar i restavfallet kommer att kunna eftersorteras.

Under 2023 kommer en fastighetsnära hämttjänst för byggavfall från privatpersoner att införas.

Åtgärder enligt avfallsplan 2021–2024	Status	Kommentar
Utreda fastighetsnära insamling av fler typer av avfall	Delvis genomförd/ påbörjad	Fastighetsnära hämttjänst för byggavfall från privatpersoner kommer att införas under 2023. Besked från nationellt håll i frågan om producentansvar för förpackningar kom under juni 2022 och inväntas för textil. SVOA bevakar frågan löpande och kommer att arbeta med det nya regelverket för förpackningsavfall under resterande planperiod.
Löpande utveckla tillgänglighet för hushållen till system för grovavfall och farligt avfall	Pågår	Ingick i utredningen Framtidens tjänster (2021-2022). Varje år när turlistor för de mobila tjänsterna sätts optimeras dessa utifrån kundnytta. Tjänster utvecklas så att de sprids geografiskt över hela staden.
Verka för utveckling av insamlingssystemen för källsorterade fraktioner av förpackningar och tidningar/returpapper	Pågår	Planering och byggnation av bolagsägd stationär sopsug för flera avfallsfraktioner pågår i flera områden i staden. Standardisering av teknisk kravställning vid projektering och kommande upphandlingar av stationär sopsug pågår (klart 2022). En utredning av generella principer vid nybyggnation, i syfte att sänka kostnader av anläggningarna, pågår (klart 2022) Under 2022 blev returpapper ett kommunalt ansvar och den 1 januari 2024 kommer även insamling av förpackningsavfall att bli ett kommunalt ansvar. SVOA arbetar löpande med dessa frågor. Löpande information och stöd till fastighetsägare.
Ställa krav på fastighetsägare men också stötta dem för att stadens invånare ska få bra möjligheter att lämna sitt hushållsavfall	Pågår	Löpande arbete med stöd av avfallsföreskrifter och -taxa. I detaljplanearbete och bygglovremisser ges information och stöd till fastighetsägare.

Löpande genomföra omvärldsbevakning för att identifiera lösningar som kan förbättra avfallshanteringen i staden	Pågår	Görs löpande inom hela bolaget, genom deltagande i projekt, nätverk och arbetsgrupper med andra aktörer, kundundersökningar, leverantörsdialog, entreprenaduppföljning, mediebevakning m.m. Leverantörsdialog avseende service och underhåll av sopsugsanläggningar har genomförts och kommer att fortsätta under planperioden.
Fastighetsbolagen ska skapa förutsättningar för boende att sortera ut matavfall	Pågår	SVOA stöttar fastighetsbolagen löpande genom kommunikation och rådgivning.
Fastighetsbolagen ska bidra till att skapa förutsättning för bostadsnära insamling av förpackningar och tidningar/returpapper	Ska genomföras 2023/2024	SVOA stöttar idag, och arbetet kommer att intensifieras under senare delen av planperioden. SVOA kommer att överta insamlingsansvaret för förpackningar från och med 1 januari 2024.

Delmål 3.3 Systemen för avfallshantering ska erbjuda en god arbetsmiljö

Delmålet har goda förutsättningar att uppnås

SVOA och dess entreprenörer arbetar kontinuerligt för att arbetsmiljön kopplad till avfallshantering ska vara så god som möjligt. Avfallstaxan konstrueras för att styra mot maskinell hämtning och glesare hämtfrekvens. Abonnemangsformer som innebär en sämre arbetsmiljö fasas ut allteftersom, dels genom taxestyruing, dels med hjälp av informationsinsatser. De riktlinjer som staden har tagit fram för att skapa en god avfallshantering vid nybyggnation och större ombyggnation kommuniceras kontinuerligt i olika forum och gentemot olika aktörer. I riktlinjerna förordas maskinella system. Vid granskning av detaljplaner säkerställs det att riktlinjerna följs.

Nyckeltalen visar en kontinuerlig minskning av hämtningar med arbetsmiljöproblematik.

Nyckeltal	2011	2014	2019	2021
Andel säckhämtning i staden	29 %	25 %	6,6 %	4,7 %
Antal hämtställen med komprimerade kärl och komprimerade säckar	-	128	59	21

Källa: SVOA

Åtgärder enligt avfallsplan 2021–2024		Kommentar
Fortsätta det systematiska arbetet med att åtgärda hämtställen med dålig arbetsmiljö	Pågår	Löpande arbete
Fortsätta fasa ut hämtning av komprimerande kärl och komprimerade säckar där tyngden är ett problem	Pågår	Löpande arbete
Fasa ut beredningskärl och beredningssäckar	Pågår	Löpande arbete
Kartlägga arbetsmiljön vid hämtning av grovavfall från fastigheter	Ej påbörjad	-

Fortsätta med rådgivning till fastighetsägare	Pågår	Görs kontinuerligt i form av kommunikation, rådgivning och deltagande i olika mötes-forum, exempelvis i samarbete med Fastighetsägarna Stockholm.
Maskinella lösningar för insamling av avfall ska väljas i första hand vid alla nybyggnationer och större ombyggnationer	Pågår	Löpande arbete. Prioriteringsordning framgår av skriften <i>Projektera och bygg för god avfallshantering</i> . Kommuniceras alltid i samband med detaljplanearbete och bygglovremisser. Stationär sopsug utreds vid alla större nybyggnadsområden i staden.
Åtgärda bristfälliga avfallsutrymmen	Pågår	Löpande arbete

Mål 4. Avfallshanteringen ska vara en självklar del i stadens fysiska planering

Sammanfattningsvis kan sägas att mål 4 har förutsättningar att uppnås men arbetet med delmål 4.2 och 4.3 kan behöva intensifieras under den fortsatta planperioden.

Det bör noteras att många av åtgärderna är av löpande karaktär, det vill säga att de har pågått före planperioden, pågår under planperioden och kommer att fortsätta efter planperioden i de flesta fall.

SVOA arbetar kontinuerligt och systematiskt för att synliggöra vikten av att avfallshantering planeras och tas hänsyn till i stadens fysiska planering. Skriften *Projektera och bygg för god avfallshantering* är ett viktigt verktyg i det arbetet. Revidering av skriften har påbörjats under 2022 och kommer att färdigställas under planperioden.

SVOA driver frågor som rör samnyttjande av ytor och nyttjande av stadens mark för avfallshantering. Dock är det många intressen i staden som ska samsas och en stadsövergripande gemensam syn kring avfallsfrågor saknas i dagsläget. För vissa av de åtgärder som kopplar till dessa frågor pågår arbete, men ett systematiskt arbetssätt saknas. Arbeta med att hitta regionala samarbeten pågår i liten skala.

De tjänster för avfallshantering som SVOA erbjuder utvecklas och förbättras ständigt, ofta i samarbete med andra aktörer.

Delmål 4.1 Vid ny- och ombyggnationer ska avfallsfrågorna beaktas under hela planerings- och genomförandeprocessen

Delmålet har goda förutsättningar att uppnås

SVOA arbetar kontinuerligt för att avfallsfrågan ska tas hänsyn till i tidigt skede och genom hela processen vid den fysiska planeringen. SVOA samverkar med olika delar inom staden, och nya vägar för att sprida kunskap och information samt etablera och upprätthålla dialog söks kontinuerligt.

De riktlinjer som staden har tagit fram för att skapa en god avfallshantering vid nybyggnation och större ombyggnation kommuniceras kontinuerligt i olika forum och gentemot olika aktörer.

SVOA är remissinstans i detaljplaneprocessen och vid bygglovsansökningar. Genom remissarbetet arbetar SVOA aktivt med att tillse att krav och riktlinjer följs.

SVOA deltar i samarbetsformer i större stadsbyggnadsprojekt, som till exempel Norra Djurgårdsstaden. Bred samverkan sker inom ramen för utveckling och planering av bolagsägda stationära sopsugsanläggningar.

Åtgärder enligt avfallsplan 2021–2024	Status	Kommentar
Ta fram och sprida bra exempel på god avfallshandling inom olika typverksamheter	Delvis genomförd/ påbörjad	Det finns planer på att forumet <i>Avfall Informerar</i> kan användas för att lyfta goda exempel där andra gjort bra saker. Hittills har SVOA lyft arbetet som Svenska bostäder gjort när nya skyltprogrammet införts i Sverige. Arbeta med att identifiera typverksamheter och sammanställa information för dessa är inte påbörjat.
Tydliggöra vilka system som prioriteras ur arbetsmiljö- och energieffektivitetshänseende	Delvis genomförd/ påbörjad	Frågan lyfts på svoa.se. Skriften <i>Projektera och bygg för god avfallshandling</i> ska revideras under 2022/2023.
Vidareutveckla samarbetet med producenternas företrädare så att planerade insamlingsystem fungerar så bra som möjligt i staden	Pågår	Löpande arbete
Bibehålla och vidareutveckla samarbetet i staden för att få med avfallsfrågor genom hela stadsbyggnadsprocessen	Pågår	Löpande arbete

Delmål 4.2 Vid förtätning ska helhetslösningar för avfallshandling som täcker in både ny och befintlig bebyggelse övervägas

Delmålet har dåliga förutsättningar att uppnås

Ett tematiskt tillägg finns till översiktsplanen för att säkerställa att planering av avfallshandlingen finns med i den långsiktiga, strategiska planeringen. SVOA informerar om olika typer av maskinella gemensamhetslösningar i detaljplane- och bygglovsskeden. I något enstaka fall har remisshandlingen kunnat identifiera områden i detaljplaneskede som har kunnat kopplas ihop med område där det planeras för stationär sopsug i kommunal regi. Dock har inget systematiskt arbete kring att titta på integrerande lösningar för befintlig avfallshandling i samband med förtätning av ny och befintlig bebyggelse påbörjats.

Åtgärder enligt avfallsplan 2021–2024	Status	Kommentar
Utveckla remisshandlingen så den även tar hänsyn till närområdet	Ej påbörjad	Inte en fråga som SVOA arbetar aktivt/systematiskt med i dagsläget.
Bedöma behov och nytta med gemensamma och/eller publika lösningar	Delvis genomförd/ påbörjad	Genomfört i utredningen <i>Framtidens tjänster (2021-2022)</i> . För att kunna jämföra kostnad och nytta öppnades 2022 en ny typ av mindre Återbruk i Rinkeby. Därefter kommer SVOA att fortsätta analysera om det är fasta eller mobila tjänster som är mest lämpliga.

Delmål 4.3 Mark och byggnader ska i större utsträckning kunna användas för avfallsverksamhet i syfte att öka utsortering, minska transporter och störningar

Delmålet kan komma att uppnås

För att kunna säkerställa att mark finns tillgänglig för avfallsrelaterad verksamhet krävs samarbete och kommunikation med olika förvaltningar inom staden. SVOA arbetar med att ställa tydliga krav kring vad som är nödvändigt för att avfallsverksamheten ska fungera. I de fall där befintliga återvinningscentraler inte får finnas kvar på nuvarande plats arbetar SVOA för att säkerställa att ny plats reserveras vid detaljplanarbetet. Samverkan inom staden sker kontinuerligt för att säkerställa plats för sopsugsterminaler. Avfallsverksamheten konkurrerar dock med de många andra behov och intressen som finns i staden och det är ofta svårt för avfallsverksamheten att hitta plats och utrymme.

SVOA arbetar aktivt för att hitta lokaler och plats för tjänster inom återbruk och mindre återvinningscentraler. Under våren 2022 testades Pop-up Återbruk via vattenvägar inom staden och i juni 2022 invigdes ett återbruk i Rinkeby. Dialog förs nu med stadens markupplåtare angående nyttjande av stadens torg.

SVOA samverkar med andra kommuner i regionen för att undersöka möjligheter till samarbeten avseende återvinningscentraler och behandling av avfall. Under 2022 har ett arbete med SÖRAB genomförts i syfte att införa ett kvittningssystem för utomkommunala besök på återvinningscentraler.

SVOA arbetar också för att inom staden uppnå samsyn kring användandet av kommunal mark för lagstadgad hantering av kommunalt avfall. Idag saknas ett systematiskt arbetssätt för att hitta lösningar på kommunal mark då möjlighet att anordna godtagbar hantering inom en fastighet inte finns.

Åtgärder enligt avfallsplan 2021–2024	Status	Kommentar
I samverkan med andra förvaltningar i staden utveckla och anpassa system som passar in i det offentliga rummet, exempelvis vid användning av multifunktionella ytor	Delvis genomförd/ påbörjad	Under våren 2022 testas Pop-up återbruk på pråm inom ramen för ett EU-finansierat transport- och logistikprojekt, <i>Awaken Sleeping Assets Project (ASAP)</i> . Kontinuerligt arbete med att hitta placering för sopsugsterminaler och nedkast. SVOA har även påbörjat ett samarbete med stadsbyggnadskontoret i denna fråga. SVOA arbetar löpande med att informera andra aktörer om avfallstjänsternas behov av utrymme i det offentliga rummet, samt med att hitta nya vägar och tekniker för att anpassa tjänsterna.
Fortsätta arbetet med att få samsyn kring användandet av kommunal mark för lagstadgad hantering av kommunalt avfall, när möjlighet att anordna godtagbar hantering inom en fastighet helt uttömts	Delvis genomförd/ påbörjad	SVOA arbetar med frågan, men från fall till fall. Systematiskt arbetssätt saknas.
Undersöka behov och förutsättningar för regionalt och mellankommunalt samarbete avseende behandling av avfall	Delvis genomförd/ påbörjad	SVOA har börjat undersöka den juridiska aspekten av möjlighet till samarbete vad gäller frågor kopplat till återvinningscentraler, exempelvis samlastning och försortering. Utredning för att undersöka behandlingskapacitet för olika avfallsfraktioner i regionen pågår.

Undersöka behov och förutsättningar för regionalt och mellankommunalt samarbete för kapacitet på återvinningscentraler	Delvis genomförd/ påbörjad	Överenskommelse med SÖRAB är planerad till 2022. Övriga kommuner i regionen återstår.
Se över möjligheten att kunna nyttja kommunal mark för tillfällig avfallshantering vid exempelvis byggnation och renoveringar	Delvis genomförd/ påbörjad	Löpande arbete som bedrivs från fall till fall. Systematiskt arbetssätt saknas.
Undersöka förutsättningar av nyttjande av ytor för mobila eller tillfälliga insamlingsystem som Pop-up återbruk, mm	Delvis genomförd/ påbörjad	Löpande arbete. Möte inbokad med stadens markupplåtare, som ser över hur torgen nyttjas för torghandel m.m., sommaren 2022.
Säkerställa att dagens återvinningscentraler finns kvar och att ersättningsplatser finns om någon måste tas bort samt medverka till att identifiera tillkommande platser	Pågår	Löpande arbete. SVOA har under planperioden stärkt upp den interna kompetensen inom markfrågor.
Säkerställa platser som långsiktigt kan användas för snöupplag och anpassa dessa så att spridning av mikroplast undviks	Delvis genomförd/ påbörjad	SVOA deltar i stadens arbete som leds av trafikkontoret.

Delmål 4.4 Ökad hänsyn ska tas till den omgivande miljön vid hantering av avfall

Delmålet har goda förutsättningar att uppnås

Krav på fordon, klimatneutrala bränslen och ruttoptimering ställs genom upphandling. Det första helelektriska avfallsfordonet kommer att tas i drift under 2022. Ersättning till de aktörer som hämtar avfall från återvinningscentralerna styrs av närmast möjliga väg till mottagningsanläggning.

Förutsättningar för insamling av avfall nattetid kommer att utredas under 2022.

Åtgärder enligt avfallsplan 2021–2024	Status	Kommentar
Arbeta för att all avfallshantering i största utsträckning ska ske med fordon som är klimateffektiva och drivs av förnyelsebara drivmedel (klimathandlingsplanen)	Pågår	Löpande arbete i samarbete med SVOAs entreprenörer. Krav ställs i upphandling.
Verka för en god och genomtänkt logistik för avfallstransporter	Pågår	Löpande arbete i samarbete med SVOAs entreprenörer. Ersättning till de aktörer som hämtar avfall från återvinningscentralerna styrs av närmast möjliga väg till mottagningsanläggning.
Arbeta vidare med bullerproblematiken på stadens återvinningscentraler och vid andra insamlingsystem	Pågår	Löpande arbete. Väldigt få klagomål om buller från befintliga återvinningscentraler. Vid nyetablering tas hänsyn till buller och bullerminimerande åtgärder utreds.
Utreda möjligheter till elektrifiering av hämtningsfordon (klimathandlingsplanen)	Delvis genomförd/ påbörjad	Den första helelektriska sopbilen ska tas i drift under Q4 2022.
Fortsätta utreda nya insamlingsmöjligheter nattetid vid lägre trafikintensitet	Ska genomföras 2022	-

Undersöka möjligheter till att bidra positivt till den biologiska mångfalden genom olika åtgärder på de egna anläggningarna	Pågår	Löpande arbete. Växtvägg finns på Vantör återvinningscentral och ett sedumtak på återbrukshuset på Bromma återvinningscentral. Utöver det finns ett blomsterprogram för samtliga återvinningscentraler. På VA-sidan har flera insatser gjorts, exempelvis genom att anlägga ängsblommor, bikupa och insekshotell på Henriksdalsberget vid Borsjön.
---	-------	---

Delmål 4.5 Nya tekniklösningar ska undersökas och insamlingssystem samt behandlingsmetoder ska fortsätta utvecklas

Delmålet har goda förutsättningar att uppnås

Arbetet med utveckling av nya tekniklösningar pågår kontinuerligt. De åtgärdsbehov som finns kopplade till delmålet har påbörjats eller genomförts.

Uppförandet av sorteringsanläggningen *Resursutvinning Stockholm* i Högdalen pågår och anläggningen är planerad att tas i drift 2024. Anläggningen kommer att sortera ut matavfall från de hushåll som idag har säckhämtning samt även den metall och plast som finns i restavfallet.

Arbetet med planering av och byggnation av bolagsägda stationära sopsugar fortsätter som planerat. SVOA arbetar löpande med att utveckla och effektivisera systemen och deltar i projekt tillsammans med andra aktörer för att hitta nya, användarvänliga lösningar och tjänster.

Möjligheten att ta över huvudmannskapet för vissa befintliga stationära sopsugar har utretts under 2021/2022.

Utveckling av tjänster för återbruk, återvinning och farligt avfall ingick i utredningen *Framtidens tjänster* som gjordes 2021-2022, och valda delar kommer att testas och implementeras under planperioden.

Under 2021-2022 har behovshämtning testats för bottentömmande behållare i samarbete med ett kommunalt fastighetsbolag.

Åtgärder enligt avfallsplan 2021–2024	Status	Kommentar
Fortsätta den kontinuerliga utvecklingen av avfallssystemen	Pågår	Löpande arbete, för närvarande framförallt fokus på bolagsägda sopsugssystem och sorteringsanläggningen <i>Resursutvinning Stockholm</i> i Högdalen. Tjänster för återbruk och farligt avfall ingick i utredningen <i>Framtidens tjänster</i> 2021-2022. Behovshämtning har under 2021-2022 testats tillsammans med ett kommunalt fastighetsbolag i ett pilotprojekt
Vara öppen för innovationer som kan leda till utvecklad avfallshantering	Pågår	Löpande arbete, exempelvis genom leverantörsdialog
Samverka med andra aktörer för att hitta bra lösningar	Pågår	Löpande arbete. SVOA deltar till exempel i projektet <i>Klimatneutrala Stockholm</i> som också har ett delprojekt <i>Återbruk</i> samt i det Vinnovafinansierade projektet <i>Reduce, Reuse, Recycle SRS</i> som undersöker hur kundnära digitala lösningar kan bidra till mer cirkulära flöden
Utreda möjligheter med samordnade logistiklösningar	Ska genomföras 2022	Utredning av förutsättningar för en omlastningsstation för matavfall på Vantör återvinningscentral ska genomföras under 2022

Stockholm Vatten och Avfall är en samhällsbyggare i framkant som driver och utvecklar vatten- och med miljöfokus. Varje dag, året runt förser vi 1,5 miljoner stockholmare med rent och gott kranvatten, renar avloppsvatten och ser till att avfallet tas om hand. Tillsammans med invånare, företag och andra intressenter arbetar vi för att Stockholm ska bli världens mest hållbara stad.

Stockholm Vatten och Avfall
Tel 08-522 120 00
kund@svoa.se
www.svoa.se

En del av Stockholms stad